

บันทึก

เรื่อง การเลือกตั้งผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการ การประถมศึกษาอำเภอละงู

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้มีหนังสือ ด่วนมากที่ ศธ ๔๘๒/๑๑๑๐ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๓๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า ตามที่ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ได้พิจารณาปัญหาการเลือกตั้งผู้แทน ข้าราชการครูตามที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ หรือการจับสลากระหว่าง นายสงกรานต์ กาญจนปกรณ และนายบาดี จ๊ะสมัน ไม่ชอบด้วยระเบียบคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยการเลือกตั้งผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษา อำเภอและคณะกรรมการการประถมศึกษากิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๗ ข้อ ๖ (๔) เนื่องจากการที่นายสงกรานต์ กาญจนปกรณ ยินยอมลด คณะตนเองลงเพื่อให้มีคะแนนเท่ากับนายบาดี จ๊ะสมัน นั้น เป็นการเปลี่ยนแปลง ข้อเท็จจริงของคะแนนที่ได้รับจากการเลือกตั้ง และคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติไม่มี อำนาจพิจารณาวินิจฉัยเพื่อให้มีผลเป็นที่ยุติได้ว่าผลการเลือกตั้งในครั้งนี้จะเป็นไปโดยชอบแล้ว หรือไม่แต่อย่างใด นั้น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้รับทราบผลการพิจารณา แล้ว แต่มีปัญหาในข้อกฎหมายและในทางปฏิบัติ จึงขอเรียนหารือเพิ่มเติมดังนี้

๑. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ส่งตัวนางอุไร ที่ปรัก พันธุ์ และนางสาวกรรณิกา ประสงค์จินดา ไปบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคคลทั้งสองไป รายงานตัวเข้าปฏิบัติหน้าที่เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๓๒ และทางราชการได้ประกาศรายชื่อ บุคคลทั้งสองให้เป็นผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งกลุ่มโรงเรียนแหลมแค ลำดับที่ ๖๖ และ ๖๗ และ ได้ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสตูลได้มีคำสั่ง ที่ ๓๐/ ๒๕๓๒ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒ เรื่อง บรรจุและแต่งตั้งผู้สอบแข่งขันได้ สั่งบรรจุและ แต่งตั้งให้บุคคลทั้งสองเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู โดยให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ๑ รับ เงินเดือนในระดับ ๓ ขั้น ๓,๕๕๐ บาท ตั้งแต่วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๓๒ และได้รับเงินเดือนจาก เงินงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินเดือนในกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๓๒ เป็นต้นมา ดังนี้ จะถือว่าบุคคลทั้งสองมีสภาพเป็นข้าราชการครูในกรณีใช้สิทธิออกเสียง ลงคะแนนเลือกตั้งผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอละงูได้หรือไม่ เพียงใด

๒. หากพิจารณาเห็นว่าบุคคลทั้งสองไม่มีสภาพเป็นข้าราชการครูในวันที่ไปใช้ สิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งผู้แทนข้าราชการครู จะถือว่าการเลือกตั้งเฉพาะกลุ่มโรงเรียน แหลมแคเป็นโมฆะหรือไม่ หากผลการเลือกตั้งเป็นโมฆะจะมีผลกระทบต่อการดำเนินงานที่ผ่าน มาของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอละงูหรือไม่ เพียงใด

๓. หากการเลือกตั้งผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ เฉพาะกลุ่มโรงเรียนแหลมแคเป็นโมฆะ ควรดำเนินการให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งคนเดิมและผู้มีสิทธิออกเสียงตามประกาศรายชื่อเดิม ทั้งที่มีตัวอยู่และย้ายออกจากพื้นที่มาลงคะแนนเสียงเลือกตั้งใหม่ หรือจะต้องเลือกตั้งใหม่โดยประกาศรับสมัครผู้ที่สมัครรับเลือกตั้งใหม่ และประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งใหม่ โดยดำเนินการตามขั้นตอนของการเลือกตั้งใหม่ทุกประการ

๔. เนื่องจากคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผู้มีอำนาจออกระเบียบฯ ตามกฎหมายไม่มีอำนาจวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามระเบียบฯ และในระเบียบฯ ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์การคัดค้านการเลือกตั้งที่เป็นโมฆะไว้ จะสมควรหรือไม่ที่จะให้บุคคลซึ่งอ้างว่าตนเป็นผู้เสียหายไปใช้สิทธิทางศาล

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว พร้อมทั้งฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และผู้แทนสำนักงาน ก.ค.) แล้ว เห็นว่า ตามปัญหาข้อ ๑ ที่หารือว่า สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ส่งตัวนางอุไร ที่ปรักพันธ์ และนางสาวกรรณิกา ประสงค์จินดา ไปบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคคลทั้งสองได้ไปรายงานตัวต่อผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสตูลเพื่อเข้าปฏิบัติหน้าที่เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๓๒ และทางราชการได้ประกาศรายชื่อบุคคลทั้งสองให้เป็นผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งกลุ่มโรงเรียนแหลมแค ลำดับที่ ๖๖ และ ๖๗ และได้ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งในวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๓๒ ต่อมาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสตูลได้มีคำสั่งที่ ๓๐/๒๕๓๒ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒ เรื่อง บรรจุและแต่งตั้งผู้สอบแข่งขันได้ ส่งบรรจุและแต่งตั้งให้บุคคลทั้งสองเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูโดยให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ๑ รับเงินเดือนในระดับ ๓ ขั้น ๓,๕๕๐ บาท ตั้งแต่วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๓๒ และได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินเดือนในกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๓๒ เป็นต้นมา ดังนี้ จะถือว่าบุคคลทั้งสองมีสภาพเป็นข้าราชการครูในกรณีใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอละงูได้หรือไม่ เพียงใด นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) เห็นว่า เมื่อได้พิจารณาบทนิยามคำว่า “ข้าราชการครู” ในมาตรา ๓^๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ที่ว่า “ข้าราชการครู” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนในกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบกับบทบัญญัติมาตรา ๔๒^๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ซึ่งบัญญัติว่า “การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการและการ

^๑ มาตรา ๑ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการครู” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนในกระทรวงศึกษาธิการ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ มาตรา ๔๓ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการและการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการครู

แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการครู ให้ผู้มีอำนาจต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง ฯลฯ “ แล้ว เห็นได้ว่า ผู้ที่จะเป็นข้าราชการครูตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ จะต้องเป็นบุคคลซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้รับราชการโดยผู้มีอำนาจบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๔๒ และได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนในกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบกับ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ เห็นชอบให้ส่วนราชการต่าง ๆ ถือปฏิบัติ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอว่า^๓ ข้าราชการที่ได้รับการบรรจุใหม่อาจสั่งให้บรรจุและแต่งตั้ง ย้อนหลังไปได้ไม่ก่อนวันที่ผู้นั้นได้รายงานตัวเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ (หนังสือสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๒๕๕ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ ถึงรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การย้ายและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งย้อนหลัง) สำหรับกรณีที่หาเรียน นี้นางอุไร ที่ปรักพันธ์ และนางสาวกรรณิกา ประสงค์จินดา ไปรายงานตัวปฏิบัติหน้าที่เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๓๒ และผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสตูลซึ่งเป็นผู้มีอำนาจออกคำสั่ง บรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูทั้งสองตามมาตรา ๔๒^๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ (โดยอนุมัติ อ.ก.ค.จังหวัดสตูล) ได้มีคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งให้บุคคลทั้งสองเข้ารับ ราชการเป็นข้าราชการครู เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒ โดยคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งดังกล่าว กำหนดให้บุคคลทั้งสองเป็นข้าราชการครู และให้ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวด เงินเดือนในกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๓๒ เป็นต้นไป ดังนั้น ความเป็น ข้าราชการครูของนางอุไร ที่ปรักพันธ์ และนางสาวกรรณิกา ประสงค์จินดา จึงเกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๓๒ เป็นต้นไปแล้ว ฉะนั้น ในวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๓๒ ซึ่งเป็นวันเลือกตั้ง นางอุไร ที่ปรักพันธ์ และนางสาวกรรณิกา ประสงค์จินดา จึงมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง ผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอละงูได้ ทั้งนี้ ตามนัยข้อ ๓^๕ แห่ง

ให้ผู้มีอำนาจต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

ฯลฯ

ฯลฯ

(๕) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนตั้งแต่ระดับ ๖ ลงมาของ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหรือสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ให้ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดหรือผู้อำนวยการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี โดย อนุมัติ อ.ก.ค.จังหวัด เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

ฯลฯ

ฯลฯ

๓

ฯลฯ

ฯลฯ

๔. การแต่งตั้งย้อนหลังสำหรับข้าราชการที่ได้รับการบรรจุใหม่หรือบรรจุกลับเข้ารับ ราชการ ก็สั่งบรรจุและแต่งตั้งย้อนหลังไปได้ไม่ก่อนวันที่ผู้นั้นได้รายงานตัวเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่ถ้าเป็น กรณีการโอนข้าราชการก็สามารถสั่งแต่งตั้งย้อนหลังได้ตั้งแต่วันที่รับโอน

ฯลฯ

ฯลฯ

๕ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

๕ ข้อ ๓ ข้าราชการครูผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษา อำเภอและคณะกรรมการการประถมศึกษากิ่งอำเภอต้องเป็นข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ

ระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติว่าด้วยการเลือกตั้งผู้แทนข้าราชการครูใน
คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอและคณะกรรมการการประถมศึกษากิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๒๓
เมื่อได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวในข้อ ๑ แล้วว่านางอุไร ที่ปรึกษพันธ์ และนางสาว
กรรณิกา ประสงค์จินดา มีฐานะเป็นข้าราชการครูและมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนข้าราชการครู
ในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอแล้ว ดังนั้น ปัญหาที่หารือมาในข้อ ๒ ข้อ ๓ และข้อ
๔ จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณา

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการ ฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๓๓

ข้าราชการครูคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน การลงคะแนนเป็นสิทธิเฉพาะตัวจะ
มอบหมายให้ผู้อื่นลงคะแนนแทนไม่ได้